

Slotbijeenkomst 'Functiecreatie bij gemeenten en provincies' Pilots afgerond, nu ervaringen delen en volgende stappen zetten

Slotbijeenkomst. Dat klinkt droevig, maar is het niet, vindt dagvoorzitter Marcel Fluitman, in het dagelijks leven wethouder in Zeist en bestuursvoorzitter van het A+O fonds Gemeenten. Integendeel, de afronding van de pilots Functiecreatie bij gemeenten en provincies vormt juist een begin. "De pilots hebben waardevolle lessen opgeleverd die we gaan delen om de volgende stap te maken." Daarvoor zijn zo'n negentig vertegenwoordigers van gemeenten, provincies en SW-bedrijven op 16 april naar het sfeervolle Kasteel Wijchen gekomen¹. De managers, OR-leden, jobcoaches, vakbondsmensen, consultants en andere geïnteresseerden beleefden een inspirerende middag met sprekers, theater en workshops.



De hele raadszaal applaudisseert voor Patrick van den Berg. Hij is dankzij de pilot aan de slag gegaan als medewerker BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) bij de gemeente Wijchen. Wethouder Agnes Schaap stelt hem voor tijdens haar inleiding over het 'Belang van een inclusieve arbeidsorganisatie bij de centrale overheid'. "Wij hadden als gemeente zelf nog geen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst. Wil je dat stimuleren, dan moet je het goede voorbeeld geven. Dat kunnen we nu voor minstens drie jaar. Hier staat een trotse wethouder!"

Duurzame banen

Behalve werkgevers hebben ook gemeenten en provincies van overheidswege de opdracht om extra, duurzame banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom startten [SBCM](#), [A+O fonds Gemeenten](#) en het Interprovinciaal Overleg ([IPO](#)) de pilots Functiecreatie met ondersteuning van ESF-subsidie. Drie koppels van SW-bedrijven en gemeenten en twee koppels van SW-bedrijven en provincies hebben geëxperimenteerd met de creatie van nieuwe functies en plaatsing van medewerkers. Behalve voor Patrick in Wijchen zijn er functies gecreëerd in Delft (adviseur ondersteuning cluster Ruimte) en Doetinchem (conciërge/facilitair medewerker en medewerker telefonisch infocentrum), en bij de provincies Drenthe (medewerker monitoring verkeersgegevens) en Friesland (assistenten directiesecretariaat, koffiecorner en logistiek/onderhoud).



¹ Op 23 april was de slotbijeenkomst 'Functiecreatie bij gemeenten en provincies' in het Provinciehuis Fryslân. Er waren ruim tachtig deelnemers. George van Heukelom, gedeputeerde van de provincie, Zeeland was dagvoorzitter. Arie Piet van provincie Fryslân beet het spits af. Een bekend Fries gezegde 'As it net kin sa 't moat, dan moat it mar sa 't it kin' (Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan) typeert de succesvolle aanpak van het realiseren van extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking binnen de provincie Fryslân.

Aanjager



Hans Spigt is ambassadeur banenafspraken overheidssector oftewel 'aanjager'. In zijn inleiding vertelt hij over zijn doel: beweging krijgen in de overheids- en onderwijssector om werk te creëren aan de 'onderkant van de eigen organisatie'. Dat moet resulteren in drieduizend banen in 2015. "Ik mag helpen de olievlek van de pilots te vergroten. De Werkgevers Servicepunten vormen hierin de draaischijf, voor zowel bedrijven als overheden." Wat Spigt concreet gaat doen? Bijvoorbeeld bij alle 35 arbeidsmarktregio's langs gaan om te kijken waar mogelijkheden voor functiecreatie liggen. Meedoen aan de discussie binnen de vakbeweging over de rechtspositie van deze nieuwe medewerkers. Maar ook basisscholen die te klein zijn om zelfstandig één extra baan te creëren, ondersteunen om dat wellicht met een aantal scholen samen te doen.

Spek & Bonen



"Ik kan alles, maar alleen langzamer." "Ik wil geen schroefjes en moertjes in zakjes doen, veel te saai." "De buitenwereld stopt mij in een hokje." Theater Spek & Bonen, een voorstelling door zeven werknemers van SW-bedrijf Wedeo, houdt de aanwezigen een gevoelige spiegel voor. Centrale boodschap: ik ben wie ik ben en als je daar moeite mee hebt, ligt dat aan jou. Door middel van toneelspel, film, zang en dans, af en toe ondersteund door live pianospel, vertellen ze over hun leven, werkervaring en beleving. De zaal zingt en klapt enthousiast mee met nummers als 'Simply the best' en 'Meisjes met grijze haren'.

Misvatting

Na de pauze woont iedere deelnemer twee van de vier workshops bij. Zoals 'Naar een inclusieve arbeidsorganisatie met behulp van functiecreatie'. Hierin gaan Merel Molenkamp, adviseur van RadarAdvies, en Edward den Heeten, adviseur functiecreatie van SW-bedrijf Werkse!, in op de pilot in Delft. Die gemeente deed mee om aan te tonen dat functiecreatie binnen de organisatie niet mogelijk was, bekend Den Heeten. Een misvatting, zo bleek uit de Quick Scan. Er is een functie voor twintig uur gecreëerd, die in 2015 wordt ingevuld. Tips van beide adviseurs: betrek van begin af aan een beslissingsbevoegde bij het project; begin vooral, want dat haalt eventuele weerstanden weg; heeft één afdeling eenmaal een SW-medewerker aangesteld, dan willen andere ook; gemiddeld is bij tien adviseurs voor twintig uur aan taken voor een SW-medewerker te vinden.

Quick Scan

De workshop 'Onderzoek naar nieuwe functies: Quick Scan en bedrijfsadvies' staat in het teken van de functiecreatie in de provincie Drenthe. De Quick Scan helpt bij het creëren van een beleidsmatige functie, doordat het de mogelijkheden inzichtelijk maakt, zegt HRM-adviseur Petra Hoekman van de provincie. Dit heeft een positief effect op de bewustwording en het doorbreken van weerstanden, heeft ze gemerkt. Na het plenaire deel discussiëren de deelnemers groepsgewijs over onder meer de toepassing van functiecreatie. In een productieomgeving zijn eenvoudige taken en processen vaak duidelijker zichtbaar dan in een beleidsmatige omgeving, waar meer diepgang nodig is: de kwalitatieve benadering. In Drenthe bleek het vooral van belang om vroegtijdig in gesprek te gaan met betrokkenen, zoals teamleiders.

Aan het werk!

Het besluit is genomen, de functies zijn gecreëerd, wat dan? Dat komt aan de orde in de workshop 'Aan het werk! Voorbereiding op de plaatsing van medewerkers met een arbeidsbeperking'. Ervarensdeskundigen van de provincie Fryslân, gemeente Doetinchem en SW-bedrijven Caparis en Wedeo bespreken vragen als: wie doet wat in het proces van selectie, opleiding en begeleiding; hoe bereid je medewerkers voor op de komst van de nieuwe collega en hoe bereid je die collega voor op de nieuwe werkkring? Ze adviseren voor de detacheringvorm te kiezen, dat heeft minder risico's en een lagere drempel dan begeleid werken. Ook benadrukken ze het belang van het op orde krijgen van de financiën, een adequate voorbereiding en goede begeleiding.

Draagvlak

Een hoofdvoorwaarde om functiecreatie in te voeren, is draagvlak creëren. De laatste workshop is daar volledig aan gewijd. "Medewerkers, managers, directie, het college: je moet met iedereen in gesprek", benadrukt Bert de Koning, programmamanager van Wijchen en trekker van de pilot binnen deze gemeente. Hij is daar een halfjaar mee bezig geweest. De deelnemers denken in groepjes na over de vragen: wat moet je vooral wel en niet doen om draagvlak te creëren, en: hoe overwin je de bezwaren 'er is geen budget' en 'geen tijd voor begeleiding'? Belangrijkste uitkomsten: benoem een 'ambassadeur'; geef de toegevoegde waarde aan op alle niveaus; neem bezwaren serieus en begin niet zonder plan, budget en projecteigenaar. Grote kans dat het dan lukt om meer medewerkers als Patrick van den Berg aan een duurzame baan te helpen.

